

Lange entreperiodeperioder giver stabilitet i en foranderlig verden

UDLICITERING. Odense udbød i 2012 al grøn drift frem til 2018. Samarbejdet mellem kommune og entreprenører bliver bedre og bedre, men alligevel er der flere forandringer på vej

Af Lars Thorsen

En succes. Sådan lyder den foreløbige dom over Odense Kommunes beslutning om at udlicitere deres grønne opgaver i seks år med option på to år mere. Standarden i markedet har ellers været kontraktperioder på fire år, men i Odense er parkforvalter Tonny Normann Hansen glad for beslutningen om at gøre forholdet til de private entreprenører mere langvarigt.

„Det er ganske enkelt en god idé med en lang entreperiode. Jeg ved at nogle er glade for at udskifte samarbejdspartnere hyppigt på grund af prisen, men sådan nogen som os vil hellere have en stabilitet i samarbejdsforholdet. Og når perioden bliver længere, så etablerer man en fælles forståelse om opgaven og lærer hinandens organisationer, kultur og samarbejdsform at kende, og så bliver det hele bare lettere. Alt det mister du hvis du skifter samar-

bejdspartnere hele tiden,“ forklarer Tonny Normann Hansen der har været ansat i kommunen i 34 år.

Lutter lagkage

I 2013 udbød Odense Kommune den samlede grønne driftsopgave i geografisk opdeltede entrepriser som en lagkage, skåret ud i fem dele (se Grønt Miljø nr. 9/2012). Her snuppede Ribergaard Anlægsgartnere A/S de tre skiver, og dem har han allerede haft megen glæde af at tygge på.

„Denne opgave giver jo en stabil, god omsætning over lang tid, så selv om fortjeningen ikke er skyhøj, så har opgaven været fundamentet for at vi har kunnet omgearde virksomheden til et kommende generationsskifte. Og når man har så lange perioder, har alle en større interesse i at få det til at spille, og så bliver det også et tættere samarbejde, end hvis man skulle være ude igen to år senere,“ siger Søren Rieberggaard.

De to sidste skiver af lagkagen (plus en skoventreprise som HedeDanmark vandt) blev vundet af henholdsvis OK grøn anlæg as og Nygaard A/S som i dag er fusioneret til OKNygaard. Her vender direktør for grøn drift Kim Aaskov også tommelfingrene opad til de seks år plus to år i option.

„De fleste kan nok nikke genkendende til at man lærer af opgaven mens man har den. De færreste private entreprenører tjener penge det første år på en offentlig entrepriser. Men heldigvis bliver alting nemmere i takt med at man opbygger en tillid til hinanden og en forståelse for hinandens arbejdsgange og forventninger. Har du en étårig kontrakt må man også forventningsafstemme hele året, og det kan give gnidninger,“ fortæller Kim Aaskov.

Tjenestemanden Tonny

Netop forventningsafstemning og etablering af en fælles forståelse om opgaven - som er at

skabe værdi for borgerne - har også givet lidt udfordringer denne gang, forklarer parkforvalter Tonny Normann. Men han understreger at det bare går bedre og bedre.

Og når det drejer sig om grøn drift i Odense, så ved Tonny hvad han snakker om. Tilbage i 1979 blev han ansat hos Stadsgartnerens Afdeling. Her blev han arbejdsleder og tjenestemand i 1988, året efter Odense Kommune første gang havde udliceret en mindre del af deres grønne drift på en étårig kontrakt. Den tjenestemandsstilling har betydet at Tonny har fulgt med hver gang kommunen har skiftet gear i bestræbelserne på at løse de grønne opgaver bedst og billigst. Da BUM-modellen blev indført i kommunen i 1997, var Tonny afdelingsleder på bestillersiden, og da Infra Service I/S (et kommunalt entreprenørselskab stiftet af Vejle og Odense Kommune) kom til verden i starten af '00erne, blev Tonny afdelingsleder på udførersiden med 75 mand under sig og arbejde på begge sider af Lillebælt, på Odense Universitetshospital og på kirkegårdene.

Da Infra Service I/S lukkede i 2008, og driftsopgaverne nu høj skulle udliciteres og styres, fortsatte tjenestemanden Tonny som entrepriserleder, denne gang igen på bestillersiden da han stadig var for ung til at blive pensioneret. I dag har han titlen parkforvalter og har været med til at udvikle de lange, opdeltede entrepriser som han i dag holder hånd i hanke med.

„Så jeg har prøvet rigtig mange ting undervejs her i kommunen. Det er godt, for ingen kan jo holde ud at arbejde samme sted i så mange år uden at der sker noget, og der er godt nok sket nogle kraftige udviklinger i Odenses parkforvaltning gennem åre-

Ansgar Anlæg er ved at gennemgå en omfattende renovering som er rene ekstraarbejder for entreprenøren Ribergaard Anlægsgartnere der har tre af Odense Kommunes fem gartnerentrepriser. På billedet er folkene ved at sætte stålkanterne som skal ramme det nye staudebed ind. Foto: Odense Kommune.

Forvaltningen er afhængig af entreprenørerne og borgerne når der skal holdes øje med og udvikle de grønne områder. Her indvies en legeplads i Stige efter et renoveringsprojekt som blev udført i samarbejde med den lokale beboerforening. Til tider ruller kommunen også en campingvogn ud i det grønne så folk kan få en kop kaffe og fortælle om deres ønsker til det pågældende område. Foto: Odense Kommune.

ne,” understreger Tonny Normann Hansen.

Kraftige udviklinger

Faktisk er der allerede sket nogle kraftige udviklinger siden kontrakterne på gartner-entrepriserne blev underskrevet i 2012. Bl.a. da OK Grøn Anlæg (der havde vundet entreprisen i den nordvestlige del) og Nygaard (der havde vundet entreprisen i det centrale Odense) fusionerede sidst i 2013 og blev til OKNygaard.

„De fleste afdelinger i vores to virksomheder mærkede nok ikke andet end at de fik noget nyt arbejdstøj. Men netop på Fyn slog sammenlægningen hårdt igennem, for det var det eneste sted hvor både OK og Nygaard havde kontorer. Og allerede dagen efter vi

havde meldt ud omkring fusionen, flyttede vi fra OK’s kontorer, lager og hal og ned til Nygaard,” forklarer Kim Aaskov der til gengæld tvivler på at Odense Kommune har mærket noget særligt til fusionen.

Og det har han ret i, fortæller Tonny Normann Hansen der har ansvaret for de to vestlige af entrepriserne, hvor OK Grøn Anlæg tidligere havde nordvest, og Ribergaard Anlægsgartnere har sydvest.

„Jeg har næsten ikke mærket andet end fordele,” siger Tonny Normann Hansen. „Det har været givtigt for deres organisationsudvikling, og der er kommet mere tjek på opgaveløsningen helt ud i hjørnerne. Før var OK et mindre firma hvor færre ledere skulle ordne mange ting, og nu har jeg for-

nemelsen af at de har fået mere overblik over tingene efter de har fundet deres ben at stå på.”

Men andet end fusioner kan skabe fornyet overblik i en organisation, påpeger Tonny Normann Hansen. Det kan de indledende manøvrer til et generationsskifte også.

„Det samme kan vi faktisk se hos den anden entreprenør. Efter Ribergaard Anlægsgartnere begyndte at arbejde med et kommende generationsskifte og fik nye kræfter ind i virksomheden, har vi også mærket en forbedring ude hos dem. De har fået mere luft, og der er kommet flere ressourcer og en ekstra projektleder, så her er der også kommet mere overblik.”

Udviklende samarbejde

Hver 14. dag mødes Tonny Normann Hansen med sine to entreprisedere og taler stikprøvekontroller, kvalitetsniveauer og evalueringsskemaer igennem, men først og frem-

mest har de mange møder til formål at gøre entreprenørerne til kommunens forlængede arm ude på arealerne.

„Vi er jo alle blevet ramt af besparelser, så vi har ikke mulighed for at komme ud og tjekke i alle hjørner og kroge, så vi er nødt til at støtte os til borgerne og entreprenørerne og deres folk i marken som vores øjne. Og hvis deres græsmænd ser at grenen hænger for lavt ned over cykelstien eller ser beplantninger hænge ud over fortovet til gene for borgerne, giver de tilbagemeldinger så vi kan ændre det selv om det egentligt ikke er deres opgave. For vi skal jo arbejde ud fra en fælles målsætning om at give værdi til borgerne, uanset om man er bestiller eller entreprenør,” fastslår parkforvalteren og understreger at der også er tid til at tale om hvordan de forskellige grønne områder skal udvikles.

„Og det er endnu en fordel ved den lange entreprisepriode. Vi har mulighed for at

udvikle og søsætte større re-
noveringer og projekter som
rækker ud over blot indevæ-
rende eller næste budgetår.”

I disse dage er planlægning-
en af hvordan Roesskovpar-
ken kan gøres mere publi-
kumsvenlig over de næste 3 til
5 år, i fuld gang. Bl.a. skal der
ryddes lidt ud i beplantningen
omkring søen så der bliver
flere indkig til den.

I Ansgar Anlæg, som er den
mest bynære Tonny Normann
Hansen har ansvaret for, er
Ribergaards folk i færd med at
renovere parken gennemgri-
bende med staudebedet langs
kirkegårdsmuren som hoved-
element. Beddet sammensæt-
tes i samarbejde med land-
skabsarkitekt Jane Schul. Både
Roesskovparken og Ansgar
Anlæg er blot nogle få af de
mange projekter der er udvik-
let i samarbejde med entre-
prenørerne og giver ekstraar-
bejde til dem.

Og det er Søren Ribergaard
forståeligt nok glad for: „Vi
har jo øvet os i mange år, og
jeg betragter det som at vi nu
høster frugterne af det vi har
arbejdet frem imod i mange
år. Her på Fyn er der jo kun en
given mængde opgaver, og
det private marked er enormt
konjunkturafhængigt, så vi
indså tidligt at tyngden i vores
marked lå i det offentlige, og
at vi måtte geare virksomhe-
den til at kunne byde på disse
opgaver. Det er svært at have

ambitioner for sin virksomhed
her på Fyn hvis man ikke væl-
ger den vej,” lyder det fra anl-
ægsgartnermesteren.

Forandringer forandres

Men selv om den grønne drift
kører på skinner, er der foran-
dringer i horisonten for alting
kan jo forbedres. Lige nu ud-
byder vejmyndighederne rab-
atklipningen på de gamle
amtsveje og gasbrændingen i
hele kommunen. Men deres
udbud er kun fireårige. Det
samme gælder ruterne på vin-
tertjenesten. Det betyder at
der kan komme til at køre for-
skellige entreprenører rundt i
overlappende intervaller og
løse opgaver på kryds og tværs
af hinanden.

OKNygaard vandt en stor
del af disse opgaver i 2013,
men direktør Kim Aaskov må
dog melde pas da Grønt Miljø
spørger efter årsagen til at la-
ve kontrakter på både 4-årige
og 6 + 2 år i samme kommune.
Men måske kommer der mere
ensretning i udbuddene i
fremtiden. Park og Natur i
Odense Kommune står over
for en organisationsændring
hvor Tonny og de andre i den
grønne drift til efteråret flytter
sammen med vejfolkene fra
Myndighed og Vejdrift. Det
har Tonny Normann Hansen
store forventninger til.

„Først skal vi lige lære hin-
anden at kende, men jeg er
ikke i tvivl om at det bliver en

Parkforvalter Tonny Normann Hansen glæder sig over entreprisernes
lange løbetider, men når de løber ud senest i 2020, siger Tonny stop. Så
kan der blive tid til endnu en løvesafari. Billedet er i øvrigt ikke fra Kon-
gens Have i Odense, men fra Sydafrika.

I Odense Vest er der en del små grønne områder som i mange år ikke har fået den
pleje de skulle. I samarbejde med entreprenørerne er arbejdet med at renovere dem
fra en ende af nu gået i gang. Randbeplantningerne er ryddet og forynget, og der er
sat borde og bænke og poser til hundene op. Foto: Odense Kommune.

fordel både for os i driften og
for dem som skal modtage
ydelsen. Nu nævner du at en-
trepriseperioderne er uhen-
sigtsmæssigt skæve i forhold
til hinanden, og det er da rig-
tigt at det ville være mærke-
ligt hvis vi ikke prøvede at få
det til at hænge bedre sam-
men på en eller anden måde,”
siger parkforvalteren men un-
derstreger at der selvfølgelig
ikke vil blive piller ved de eksis-
terende kontrakter før de lø-
ber ud.

Så OKNygaard og Riber-
gaard Anlægsgartnere kan ar-
bejde videre i god ro og orden
på de lange entrepriser der
også kommer til at blive tjene-
stemanden Tonny's sidste. Der-
efter rider han væk mod sol-
nedgangen og sit velfortjente
otium efter lang tids tro tjene-
ste for Odense. □